



---

## RAADSMEEDEDELING

---

### Onderwerp

(Regionaal) beleid en onderzoek naar de huisvesting van arbeidsmigranten

---

Steenbergen; 30 juli 2013

Aan de Raad,

#### 1. Resultaten regionale onderzoek (quickscan) huisvesting arbeidsmigranten en regionale besluitvorming

Door krapte op de arbeidsmarkt zien gemeenten binnen de regio West-Brabant sinds een aantal jaren een toename van arbeidsmigratie uit Midden en Oost- Europa. Gezien de vergrijzing van de bevolking wordt verwacht dat de krapte op de arbeidsmarkt in de toekomst naar alle waarschijnlijkheid zal toenemen en daarmee ook de vraag naar arbeidsmigranten. De arbeidsmigranten zijn vooral werkzaam in sectoren zoals land- en tuinbouw, logistiek en transport en de zorg- en bouwsector. Op basis van de strategische agenda 2012-2020 van de regio en de mede door de regio West-Brabant ondertekende Nationale verklaring Huisvesting van EU Arbeidsmigranten over de huisvesting van arbeidsmigranten heeft het regiobestuur besloten om een onderzoek (quick-scan) in te stellen in de regio naar de omvang van het aantal werkzame personen en het aantal gehuisveste personen. Dit onderzoek is uitgevoerd en op basis hiervan zijn er binnen de regio concrete afspraken gemaakt over de huisvesting van arbeidsmigranten binnen de regio zijn door de bestuurders (de verantwoordelijke wethouders) van de 19 gemeenten in de regio de volgende afspraken gemaakt.

*Uiterlijk 20 november 2013 ligt er een advies over de invulling van de kwantitatieve opgave van circa 4750 bedden voor de gehele regio (de locale opgaven in aantallen, locaties en differentiatie) - te beginnen met de jaarschijf 2013 en verder tot en met 2019.*

*Uiterlijk 20 november 2013 ligt er een advies over het afstemmen van regelgeving voor wat betreft de kwalitatieve opgave van circa 4750 bedden voor de regio (legalisatie en bestemmingsplanprocedures)*

In de gemeente Steenbergen zijn op basis van het in opdracht van de regio uitgevoerde onderzoek door Gerrichhauzen en partners de volgende conclusies getrokken:

**In de gemeente Steenbergen werkzame personen : tussen de 530-590 personen**

**In de gemeente woonachtige personen: naar schatting 830 personen**

**De regionale huisvestingsopgave voor de gemeente Steenbergen van economisch gebonden bedraagt 780 personen**

Volgens ons eigen gehouden onderzoek (op basis van aangeleverde gegevens door het ZLTO en OPS) ligt het aantal werkzame personen in de gemeente op ongeveer 1000 personen, exclusief het AFC Nieuw-Prinsenland. Na de oplevering van Stella Maris ligt het aantal in Steenbergen verblijvende arbeidsmigranten naar schatting ook op 1000 personen. Wat wil zeggen dat het aantal verblijvende personen en werkzame personen in evenwicht is. Vanuit het onderzoeksbureau is aangegeven dat de verklaring voor het hogere aantal werkzame personen binnen de gemeente ligt in het feit dat de land- en tuinbouwbedrijven in Steenbergen groter zijn dan gemiddeld of dat er meer dan gemiddeld met arbeidsmigranten wordt gewerkt.



Hier bovenop komt bovendien ook nog eens de huisvestingsopgave voor het AFC Nieuw-Prinsenland. Op basis van onderzoek van 2009 door HAS kennis transfer wordt deze huisvestingsopgave voor arbeidsmigranten geraamd op een aantal tussen de 660 tot 990 arbeidsmigranten. Over het geheel genomen gaat het dus om een veel groter aantal personen dan in de regionale quickscan opgenomen.

Naast de puur kwantitatieve afspraken moet er ook aandacht zijn voor de kwalitatieve aspecten voor huisvesting. Zijn de arbeidsmigranten ook op de juiste wijze gehuisvest? Wordt voldaan aan de eisen van het bouwbesluit, bestemmingsplan etc.? Er wordt als aanname gehanteerd dat 50% van de arbeidsmigranten legaal gehuisvest is. De overige 50% is niet legaal gehuisvest. Van deze overige 50% is 25% legaliseerbaar, bijvoorbeeld door aanpassing van het bestemmingsplan en 25% niet legaliseerbaar. Ook dit zijn aannames. Wat niet automatisch wil zeggen dat dit ook voor de gemeente Steenbergen geldt. Op basis van deze aannames in het regionaal onderzoek is voor de gemeente Steenbergen een **kwalitatieve opgave opgelegd van 200 personen huisvesting te legaliseren en 200 personen huisvesting te vervangen.**

## 2. Gevolgen gemeente Steenbergen

Voor de gemeente Steenbergen heeft de regionale besluitvorming ten aanzien van de kwantitatieve taakstelling weinig gevolgen. Het aantal mensen dat gehuisvest is binnen de gemeente bedraagt al meer dan de taakstelling van 780 personen. Omdat wij voor ons zelf uitgaan van een hogere taakstellende opdracht (1000 personen + de nog te bepalen gemeentelijke taakstelling voor de huisvesting van arbeidsmigranten samenhangend met het AFC Nieuw-Prinsenland) , zoeken we als college naar extra huisvestingsmogelijkheden. Momenteel zijn wij de mogelijkheden hiertoe aan het onderzoeken, waaronder ook de mogelijkheden tot een nieuw te bouwen grootschalig hotel/pension ten behoeve van de huisvesting van arbeidsmigranten. Als voor de extra taakstelling een bestemmingsplanwijziging of wijzigingen noodzakelijk is of zijn, zal uw raad hier te zijner tijd een besluit of besluiten over dienen te nemen.

De komst van AFC Nieuw-Prinsenland zorgt bovenop de al relatief grote vraag naar arbeidsmigranten voor nog een extra vraag. Op basis van de door uw raad vastgestelde nota arbeidsmigranten streven wij ernaar om er voor te zorgen dat de huisvesting van arbeidsmigranten, die hier tijdelijk verblijven, niet in de reguliere woningvoorraad plaatsvindt. Dit met het oog op het tegengaan van overlast voor omwonenden. Daarom moet er worden gekeken naar nog meer aanvullende huisvesting. Deze dient echter niet alleen gezocht te worden binnen de gemeente. Het AFC Nieuw-Prinsenland is een bovenregionaal bedrijventerrein. Het is dan ook passend dat de daarmee gepaard gaande huisvestingsbehoefte niet alleen bij de gemeente Steenbergen wordt weggelegd. Wij hebben dan ook gevraagd aan de regionale gemeenten om een deel van deze extra huisvestingstaakstelling op zich te nemen. De eerste signalen vanuit de buurgemeenten zijn positief te noemen. In het komende half jaar zal getracht worden om in de regio ook afspraken te maken over de verdeling van de te huisvesten arbeidsmigranten samenhangend met het Agro-Foodcluster Nieuw-Prinsenland.

Ten aanzien van de kwalitatieve taakstelling ligt er ook binnen de gemeente een probleem. Zij het dat de omvang van het probleem kleiner is dan de aangegeven 50% in de regionale quickscan. Dit is het gevolg van het feit dat u als raad al in 2009 een beleidsnota huisvesting arbeidsmigranten heeft vastgesteld. Hierdoor kon er goed geanticipeerd worden op de te verwachten groei naar de huisvesting van arbeidsmigranten en hebben wij als gemeente, zeker gelet op de realisering van het project Stella Maris een duidelijke voortrekkersrol in de regio vervuld. Wel van belang is om in dit kader de huisvesting van arbeidsmigranten op het Sunclass bungalowpark te noemen. Zoals bekend loopt hier een handhavingstraject om de huisvesting van arbeidsmigranten hier te beëindigen. Het is dan wel zaak om voor deze groep vervangende huisvesting te zoeken om te voorkomen dat zij gehuisvest worden op andere niet legale wijze. Voorkomen dient te worden dat het probleem verschoven wordt. Los van het Sunclass bungalowpark krijgen wij zo nu en dan klachten over de huisvesting van arbeidsmigranten in

reguliere woonhuizen. Hier wordt als er inderdaad sprake is van strijdig handelen met de woonbestemming tegen opgetreden. Dit betreft echter een beperkt probleem.

Een nadere inventarisatie naar het aantal in de gemeente in de reguliere woningvoorraad verblijvende arbeidsmigranten zal nog plaatsvinden. Waarbij moet worden aangegeven dat een groot deel van deze arbeidsmigranten langer verblijft in Steenbergen en ook daadwerkelijk is ingeschreven. In dergelijke gevallen is er natuurlijk geen sprake van strijdig handelen met het bestemmingsplan. Mogelijk zal aan de hand van deze inventarisatie nog een beperkte vervangende extra kwalitatieve huisvestingsdoelstelling ontstaan.

Hoogachtend,  
burgemeester en wethouders van Steenbergen,  
de secretaris, de burgemeester,



mr. J.M.W.H. Leloux



drs. S.C.C.M. Bolten